

12.3.2010

Yliopistokirjastojen nimikkeet

Nimikekysely 2009

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston toimeksiannosta tehtiin kesäkuussa 2009 kysely, jolla kartoitettiin yliopistokirjastoissa käytössä olevat nimikkeet. Kirjastoja pyydettiin myös kertomaan, millaisia nimikemuutoksia oli tehty vuoden 2001 jälkeen. Myös tulevaisuuden verhoa haluttiin raottaa ja kysyttiin, antaako esimerkiksi rakenteellinen kehittäminen aihetta muutoksiin lähitulevaisuudessa.

Kysely lähetettiin yliopistokirjastojen johtajille. Vastaukset saatiin kaikkiaan 22 yliopistokirjastosta.

Käytössä olleet nimikkeet

Taulukoissa on mainittu kunkin nimikkeen kohdalla, monessako kirjastossa nimike oli käytössä.

Johto

10 kirjastonjohtaja 8 ylikirjastonhoitaja 1 kampuskirjastonjohtaja 1 kirjasto-tietopalvelun johtaja	1 kirjastonhoitaja (hoitaa kirjaston johtotehtävät) 1 överbibliotekarie
--	--

Muut johtotehtävät

5 kokoelmapäällikkö 5 palvelupäällikkö 4 kirjaston toimistopäällikkö 3 toimistopäällikkö 2 hallintopäällikkö 2 hankintapäällikkö 2 tietopalvelupäällikkö 1 byråchef 1 enhetschef 1 kehittämisjohtaja 1 kehittämisäällikkö	1 kehityspäällikkö 1 kustannuspäällikkö 1 oppimiskeskuspäällikkö 1 osastonjohtaja 1 palvelujohtaja 1 projektipäällikkö 1 suunnittelupäällikkö 1 tiedekuntakirjastonhoitaja 1 tietojärjestelmäpäällikkö 1 tuotantopäällikkö 1 varajohtaja
---	--

Asiantuntijatehtävät

17	informaatikko	1	informatiker
17	kirjastonhoitaja	1	kokoelmasuunnittelija
14	suunnittelija	1	konservator
3	erikoissuunnittelija	1	kääntäjä-tiedottaja
3	järjestelmäasiantuntija	1	lakimies
3	tietoasiantuntija	1	opetusteknologi
2	koulutussuunnittelija	1	oppimiskeskuspedagogi
2	tietotekniikka-asiantuntija	1	pedagogi
1	arkistonhoitaja	1	päsuunnittelija
1	arkivarie	1	talouspäällikkö
1	bibliotekarie	1	tietojärjestelmäasiantuntija
1	erikoiskirjastonhoitaja	1	tietopalvelusuunnittelija
1	henkilöstöasiantuntija	1	verkkopalveluasiantuntija
1	informaatiosuunnittelija		

Ammattitehtävät

19	kirjastosihteeri	2	verkkotoimittaja
18	kirjastoamanuenssi	1	avdelningssekreterare
14	osastosihteeri	1	biblioteksamanuens
11	toimistosihteeri	1	bibliotekssekreterare
5	julkaisusihteeri	1	ekonomisekreterare
4	tietopalvelusihteeri	1	hankintasihteeri
3	kirjansitoja	1	harjoittelija
3	tiedottaja	1	julkaisuamanuenssi
2	amanuenssi	1	myyntisihteeri
2	digitoija	1	nuotistonhoitaja
2	hallintosihteeri	1	tuotantosihteeri
2	henkilöstösihteeri	1	tutkimusapulainen
2	taloussihteeri	1	äänilevystönhoitaja

Käytännön tehtävät

7	kirjastoavustaja	1	expeditionsmästare
5	virastomestari	1	kirjastoapulainen
3	vahtimestari	1	palveluteknikko
1	asiakaspalvelusihteeri	1	sihteerinimikkeet
1	erikoislaboratoriomestari	1	(kirjaston) tuntityöntekijä

Atk-tehtävät

5 atk-suunnittelija	1 erikoissuunnittelija
5 sovellussuunnittelija	1 erikoistutkija
2 atk-neuvoja	1 IT-planerare
2 tietotekniikkasuunnittelija	1 järjestelmäsuunnittelija
1 atk-amanuenssi	1 järjestelmätukihenkilö
1 atk-erikoistutkija	1 käytönsuunnittelija
1 atk-pääsuunnittelija	1 tietojärjestelmäsuunnittelija
1 atk-tukihenkilö	1 vanhempi suunnittelija
1 atk-ylläpitäjä	1 verkkopalvelusuunnittelija

Muut tehtävät

1 hallintoasiainsihteri	1 julkaisukoordinaattori
1 amanuenssi	

Vuoden 2001 jälkeen tehdyistä muutoksista

Kaksikymmentä kirjastoa ilmoitti, että nimikemuutoksia oli tehty vuoden 2001 jälkeen. Vain kahdessa kirjastossa nimikkeet olivat pysyneet muuttumattomina.

Muutoksiin oli päädytty eri syistä. Useissa tapauksissa kuitenkin yhtenä tekijänä oli ollut se, että uusien nimikkeiden katsottiin kuvaavan entisiä paremmin nykytilaa. Kirjastoissa työt ovat muuttuneet, joitakin on jäänyt kokonaan pois ja uusia tehtäviä on tullut tilalle. Tieto- ja verkkotekniikan osaajien ammattitaito oli haluttu näkyviin nimikkeisiin. Painopisteen siirtyminen painetusta aineistosta digitaaliseen aineistoon oli myös otettu huomioon.

Nimikemuutoksilla oli myös haluttu antaa selkeämpi kuva tehtävistä. Yleisnimikkeitä, kuten esim. toimistopäällikkö tai kirjastosihteri, oli tarkennettu kuvaamaan työtehtävää (esim. kokoelmapäällikkö, palvelupäällikkö, tietopalvelusihteri, suunnittelijasihteri) tai oli haluttu erottaa päällikkötehtävät asiantuntijatehtävistä (informaatikko -> tietopalvelupäällikkö).

Muutamassa kirjastossa oli tietoisesti haluttu pois kirjasto –alkuisista nimikkeistä. Toisaalta toisessa kirjastossa oli katsottu kirjasto –alkuisten nimekkeiden selkeyttävän tilannetta oman tiedeyhteisön sisällä.

Useissa tapauksissa oli myös ollut siirtymää seuraavalle tasolle, kuten esimerkiksi kirjastoavustajasta kirjastosihteriksi, kirjastosihteristä kirjastoamanuenssiksi, kirjastoamanuenssista kirjastonhoitajaksi.

Joissakin tapauksissa oli nimikkeitä haluttu yhdenmukaistaa kirjaston sisällä. Myös omassa kehysorganisaatiossa tehdyt nimikelinjaukset olivat vaikuttaneet nimikemuutoksiin.

Tulevista muutoksista

Puolet vastanneista kirjastoista (11) ilmoitti suunnittelevansa nimikemuutoksia rakenteellisen kehittämisen yhteydessä.

Osassa kirjastoista suunnitelmat olivat vasta alullaan. Yhdistyvissä kirjastoissa nimekkeitä aiottiin yhdenmukaistaa. Nimikkeitä aiottiin myös muuttaa vastaamaan yliopiston tämän

hetkistä organisaatiota. Johtaja- ja asiantuntijanimikemuutoksia suunniteltiin vastaamaan kirjaston strategisia painopisteitä.

Muutamassa kirjastossa oli suunnitelmia seuraavien nimikkeiden muuttamisesta lähitulevaisuudessa: kirjastosihteerin, kirjastoamanuenssin, kirjastonhoitajan, informaattikon, suunnittelijan. Jossakin jo määriteltiin, että kirjastoamanuensseista aiotaan kirjastonhoitajia, kirjastonhoitajista mahdollisesti informaattikkoja.

Myös kokonaan uudenlaisia nimikkeitä oli kaavailtu, kuten johtava tietoasiantuntija, palvelusuunnittelija, palveluneuvoja.

Rakenteellisen kehittämisen lisäksi työntekijän eläkkeelle jäämisen yhteydessä aiottiin tehdä muutoksia; virkoja täytetään harkiten ja samalla myös tarkistetaan, että nimike ja tehtävät vastaavat toisiaan.

Nimikekyselyn ajoitus kohdallaan

Yhteenveto käytetyistä nimikkeistä tehtiin otolliseen ajankohtaan. Useissa kirjastoissa organisaatiomuutokset ovat ajankohtaisia. Vaikka nimikkeitä ei olekaan valtakunnallisesti yhdenmukaistettu, on kyselyn tuloksista ollut kuitenkin hyötyä monelle kirjastolle.